

ကရင်လူ့ အခွင့်အရေးအဖွဲ့

ကျေးလက်နေပြည်သူများ၏ အသံများကိုမှတ်တမ်းပြုစုခြင်း

ပြစ်ဒဏ်ကင်းလွတ်ခွင့်ကိုတာဝန်ယူမှုဖြင့် အစားထိုးခြင်း

အောက်တိုဘာ ၉ ရက် ၂၀၁၄ ခုနှစ်

စက်တင်ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့ တွင် နယ်ခြားစောင့်တပ် တပ်ရင်းအမှတ် (၁၀၂၂) မှ ဖမ်းဆီးထားသော ကရင်အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော် တပ်မဟာ ၆ မှ တပ်သားစောတာနို ၏ အလောင်းအား မြဝတီမြို့ အနီးရှိ သောင်ရင်းမြစ်၌ စက်တင်ဘာ ၈ ၂၁ ရက် နေ့တွင်တွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။ ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော် တပ်မဟာ ၆ အထူးတပ်ရင်းမှူး ဗိုလ်လမင်းမှ ဤအမှုအားစုံစမ်း စစ် ဆေးပေးပါရန် မြန်မာ့တပ်မတော်လက် အောက်ရှိ နယ်ခြားစောင့်တပ်အား တိုက်တွန်း ခဲ့ပါသည်။ ၎င်းတိုက်တွန်းမှုအပြီး နောက်တစ်နေ့ တွင် စောတာနိုအား သတ်ဖြတ်ခဲ့မှု နှင့်ဆက်စပ်သည့် နယ်ခြားစောင့်တပ် ရဲဘော် ၅ ဦးအား ဖမ်းဆီးခဲ့ပါသည်။ ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့မှ နယ်ခြားစောင့်တပ် ခေါင်းဆောင်များက ဤ အမှုအား ပထမဆုံးခြေလှမ်းအနေဖြင့် နိုင်ငံတကာ ဥပဒေဝတ္တရား အတိုင်း စုံစမ်းစစ်ဆေးသည်ကို အသိအမှတ်ပြုပါသည်။ သို့သော် စစ်သားများမှ ပြည်သူများအား တစ်စုံတရာပြစ်မှုကျူးလွန် ချိုးဖောက်ခဲ့သော် တရားမျှတမှုရရှိစေရန် ဤ ကဲ့သို့သော စုံစမ်းစစ်ဆေး မှုများကို ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုမှသာလျှင် မြန်မာနိုင်ငံ အရှေ့တောင်ပိုင်း တွင် ပြစ်ဒဏ်ကင်းလွတ် ခွင့် ကိုတာဝန်ယူမှု ဖြင့် အစားထိုးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဤသို့ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်သော လုပ်ရပ်များကိုရာစုနှစ်ပေါင်းများစွာ ခံစားခဲ့ရသော မြန်မာနိုင်ငံ အရှေ့တောင်ပိုင်း ရှိပြည်သူ လူထုများ အတွက် တရားမျှတမှု ရှိစေရန်အရေး အာရုံစိုက်လုပ်ဆောင်ပေးဖို့ ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့ မှ လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများ အားတိုက်တွန်းပါသည်။ ဥပဒေ သည်လူသားတိုင်းအတွက် ကျောသားရင်သားမခွဲခြားဘဲ တန်းတူအကာအကွယ် ပေးထား ပါသည်။ ၂၀၁၂ အပစ်အခတ် ရပ်စဲချိန်မှစ၍ ကရင်လူ့အခွင့်အရေး အဖွဲ့၏ မှတ်တမ်းများအရ မြန်မာနိုင်ငံ အရှေ့ တောင်ပိုင်းရှိ ပြည်သူများ အသတ်ခံ ရသောအမှုအချို့ ၌ လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့များမှာ အဓိကတရားခံ များဖြစ်သည်ဟု သိရပါသည်။ ဇွန်လ ၂၅ ရက် ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် သထုံခရိုင်နေ အသက် ၅၂ နှစ်အရွယ် အမျိုးသားသည် ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး၏သူလှို ဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲခံရပြီးနောက် နယ်ခြားစောင့်တပ် တပ်ရင်း အမှတ် (၁၀၁၄) ၏ တပ်သားများမှ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှု နှင့် သတ်ဖြတ်ခြင်းကို ခံခဲ့ရပါသည်။ ဘားအံခရိုင်တွင် မတ်လ ၁၁ ရက် နေ့ ၂၀၁၃ ခုနှစ် ၌ အသက် ၁၆ နှစ်အရွယ် ယောက်ျား လေးတစ်ဦး နှင့် မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့ ၂၀၁၃ ခုနှစ် ၌ အသက် ၆၂ နှစ် အရွယ် အဖွားတစ်ဦးသည် နယ်ခြားစောင့်တပ်ဖွဲ့ ၏ မူးယစ်ဆေးဝါး နှင့်ဆက်နွယ်သောကိစ္စအား လူသိရှင်ကြား ပြောဆိုမိသောကြောင့် နယ်ခြားစောင့်တပ် တပ်ရင်း အမှတ်(၁၀၁၆) ၏ သတ်ဖြတ်ခြင်း ကိုခံခဲ့ရပါသည်။ ဇွန်လ ၁၁ ရက်နေ့ ၂၀၁၃ ခုနှစ် ၌ ဘားအံခရိုင် အတွင်းနေ မိသားစုဝင် လေးဦးစလုံးကို စုန်းကဝေအတတ်ပညာ တတ်သည်ဟူသော စွပ်စွဲချက်ဖြင့် နယ်ခြားစောင့်တပ် တပ်ရင်း အမှတ်(၁၀၁၅) မှ ဗိုလ်ကြာအေး ၏ အမိန့်အရ စစ်သားများ၏ ကွပ်မျက်ခြင်းကို ခံခဲ့ရပါသည်။ လက်နက်မဲ့သော လူထုအား သတ်ဖြတ်ခြင်း လုပ်ရပ်သည် ပြောင်ပြောင် တင်းတင်း အရှက်မဲ့စွာ လူ့အခွင့်အရေးအား ချိုးဖောက်နေခြင်းဖြစ်ပြီး ဤ ကဲ့သို့သောပြစ်မှုကျူးလွန်သူအား အပြစ်ပေးရမည်ဖြစ်သည်။ သို့ပါသော်လည်း အထက် ဖော်ပြထားသည့် အမှုတွင် ပါဝင် ပတ်သက် နေသော စစ်သားများမှာ ယခုအချိန်ထိ စုံစမ်းစစ်ဆေးခံရခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းခံထားရခြင်း၊ တစ်မျိုးမျိုး တစ်ဖုံဖုံ အပြစ် ပေးခံရခြင်းမရှိသေးပေ။

မြန်မာနိုင်ငံ အရှေ့တောင်ပိုင်းရှိ လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုများကို နယ်ခြားစောင့်တပ် တစ်ဖွဲ့တည်းသာလျှင် ချိုးဖောက်ခြင်း မဟုတ်ပဲ အခြားသော လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့ များကလည်း ချိုးဖောက်နေကြပါသည်။ ၂၀၁၂ ဇန်နဝါရီ လ အပစ်အခတ်ရပ်စဲပြီးချိန်မှစ၍ ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့ မှ ယုံကြည်စိတ်ချရသော အသေးစိတ်ဖော်ပြသည့် သတင်းများအရ ကရင် အမျိုးသား ကာကွယ်ရေး တပ်ဖွဲ့၏ အတင်း အဓမ္မ အလုပ်ခိုင်းစေမှု၊ မြန်မာ့ တပ်မတော် ၏ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်း နှင့် အကြမ်းဖက်မှု၊ ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော် ၏ အကြမ်းဖက်မှု နှင့် ဒီမိုကရေစီအကျိုးပြု ကရင်တပ် မတော်၏ ရွာသားများအား ပစ်ခတ်ခြင်း ကဲ့သို့ပြင်းထန်သော လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုအစီရင်ခံစာများ ကိုလက်ခံရရှိခဲ့ပါသည်။ ဤ အကြမ်းဖက်မှုများ နှင့် ပတ်သက်သော စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု နှင့် အရေး ယူဆောင်ရွက်မှု တစ်စုံတစ်ရာ မရှိရုံသာမက ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများကို ၎င်း တို့ပြစ်မှုအတွက် အမှန်တရားဖော်ထုတ်ရန် လုပ်ဆောင်မှုများ မရှိသေးပေ။ နယ်ခြားစောင့်တပ်မှ ကနဦးခြေလှမ်းအနေဖြင့် စေတတန် ၏ အမှုတွင် စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု များပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ သို့သော်လည်း လက်နက်ကိုင် ဖွဲ့အစည်း အားလုံး ဤ ကဲ့သို့ ရှေ့ဆက် ပိုမိုစွမ်းစောင့်နိုင်စေရန် ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့ မှတိုက်တွန်းပါသည်။ ပြည်သူများ ၏ အသက်သည် စစ်သားများ ၏ အသက်နှင့်ထပ်ထူထပ်မျှ တန်ဖိုးရှိပါသည်။ အကြမ်းဖက်မှု ကျူးလွန်သော စစ်သားများကို ပြည်တွင်း ဥပဒေ နိုင်ငံတကာ ဥပဒေ ၏ အတိုင်းအတာ နှင့် အညီတတ်နိုင်သမျှ ပွင့်လင်းမြင်သာသော တရားစီရင်မှုပုံစံဖြင့် တရားစီရင်သင့်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အသတ်ခံရသော ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော် တပ်သား၏ အမှုအား စုံစမ်းစစ်ဆေးနေသော နယ်ခြားစောင့်တပ် ၏ လုပ်ရပ်အား ကရင်လူ့ အခွင့်အရေးအဖွဲ့မှ အသိအမှတ်ပြုသကဲ့သို့ အခြားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်များကိုလည်း မြန်မာနိုင်ငံ အရှေ့ တောင်ပိုင်းတွင် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက် ခံရသော အကြမ်းဖက်ခံရသော အသတ်ခံရသော ပြည်သူများကိုယ်စား ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများအား ထိထိရောက်ရောက် အရေးယူပေးပါရန် တိုက်တွန်းပါသည်။

- လူ့ အခွင့်အရေးချိုးဖောက်သောစစ်သားများအား တာဝန်ခံ/ယူနိုင်မှုရှိအောင် စွမ်းဆောင်ရမည်။
- ဤကဲ့သို့သောအကြမ်းဖက်မှုများကိုစုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းတရားစီရင်ခြင်းများတွင်ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိရမည်။
- ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများအားတရားဥပဒေနှင့်အညီထိထိရောက်ရောက်အပြစ်ပေးအရေးယူရမည်။

၁၉၉၂ ခုနှစ် တွင် စတင် တည်ထောင်ခဲ့သော ကရင်လူ့ အခွင့်အရေး အဖွဲ့အစည်းသည် လွတ်လပ်သော အဖွဲ့အစည်း တစ်ဖွဲ့ဖြစ်ပြီး ဒေသခံပြည်သူများ အနေဖြင့် တွေ့ကြုံ ခံစား နေရ သော အဖြစ်အပျက်များ နှင့် လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုများ ကိုစုဆောင်း မှတ်တမ်း ယူနိုင်စေရန် သင်တန်း ပို့ချခြင်း နှင့် လိုအပ်သည့် အထောက်အကူ ပစ္စည်းများ ပံ့ပိုးပေးလျက်ရှိပါသည်။ ထို့အပြင် ရရှိသည့်သတင်း အချက်အလက်များ ကိုဖြန့်ဝေပေးခြင်း နှင့် ချိုးဖောက်မှုများ ကိုကာကွယ်လျက်ရှိသည့် ရွာသားများ ၏ နည်းဗျူဟာများ ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန် ၎င်း တို့နှင့်ပူးပေါင်း လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုများ လုပ်ခြင်းဖြင့် မြန်မာပြည်ရှိ လူ့အခွင့်အရေး အခြေအနေပိုမို တိုးတက်ကောင်းမွန်လာ စေရန် ကြိုးပမ်းလျက်ရှိပါသည်။